

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 1.10.2014
COM(2014) 612 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN

**TRETTIOFÖRSTA ÅRSRAPPORTEN OM KONTROLLEN AV EU-RÄTTENS
TILLÄMPNING (2013)**

INLEDNING

Kommissionen övervakar att medlemsstaterna fullgör sina skyldigheter enligt EU-lagstiftningen, dvs. att de *införlivar EU-direktiven fullständigt och korrekt och tillämpar hela EU:s regelverk korrekt*. I samband med det kan kommissionen formellt ifrågasätta medlemsstatens införlivande av EU-rätten på eget initiativ, men även efter framställningar från Europaparlamentet eller klagomål från enskilda, företag, ideella organisationer och andra parter som avslöjar potentiella överträdelser av EU-rätten, t.ex. inkorrekt införlivande eller felaktig tillämpning av EU-rätten.

Innan den formellt väcker talan försöker kommissionen lösa problemen och se till att EU-rätten genomförs korrekt i en strukturerad dialog med medlemsstaterna genom EU Pilot. Om det inte går, inleder kommissionen det formella förfarandet (en formell underrättelse till medlemsstaten enligt artikel 258 i EUF-fördraget)¹. Om medlemsstaten underlåter att anpassa lag eller praxis till EU-rätten under det formella överträdelseförfarandet, kan kommissionen väcka talan i domstolen enligt artikel 258 i EUF-fördraget, och yrka på ekonomiska påföljder (enligt artikel 260.2 eller 260.3 i EUF-fördraget).

I denna 31:a årsrapport om övervakningen av EU-rättens tillämpning går kommissionen igenom några centrala aspekter av EU-rätten och belyser några strategiska frågor².

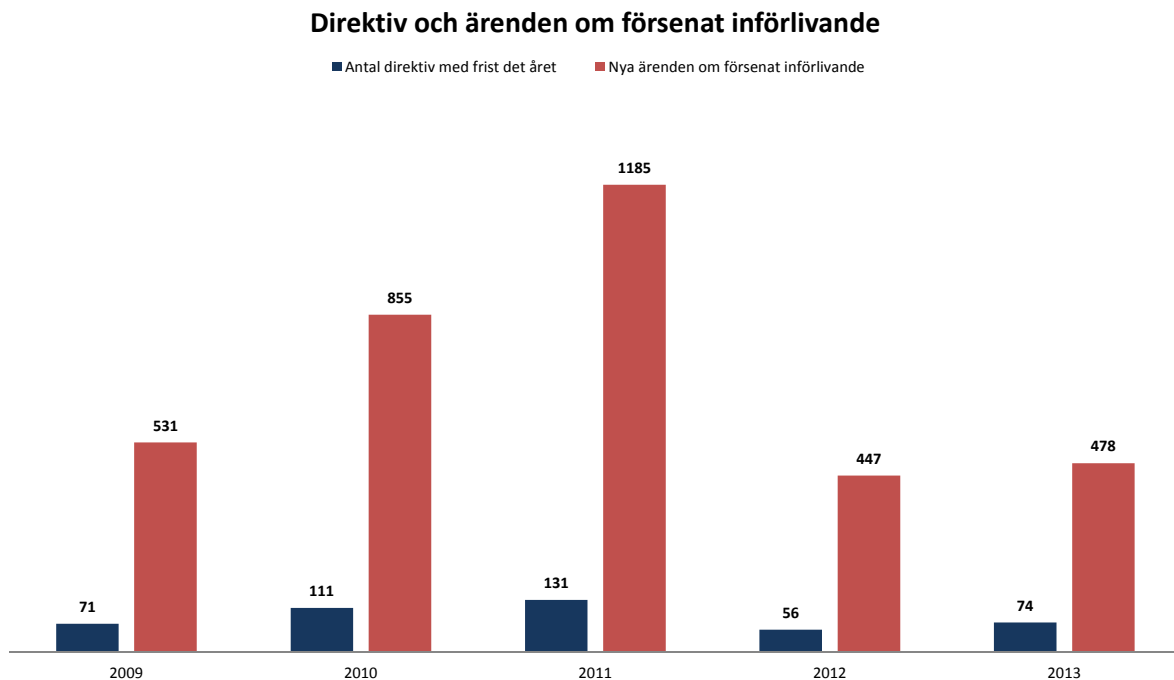
¹ Det bör påpekas att överträdelseförfaranden kan inledas även med stöd av andra EU-rättsliga bestämmelser, t.ex. artikel 106 i EUF-fördraget jämfört med artikel 101 eller 102 i EUF-fördraget.

² Mer information efter medlemsstat och politikområde finns i ett arbetsdokument som läggs ut på kommissionens [webbplats](#).

1. INFÖRLIVANDE AV DIREKTIV

1.1. FÖRSENAT INFÖRLIVANDE

Försenat införlivande av direktiv är ett svårlöst problem som hindrar påtaglig nytta för allmänheten.

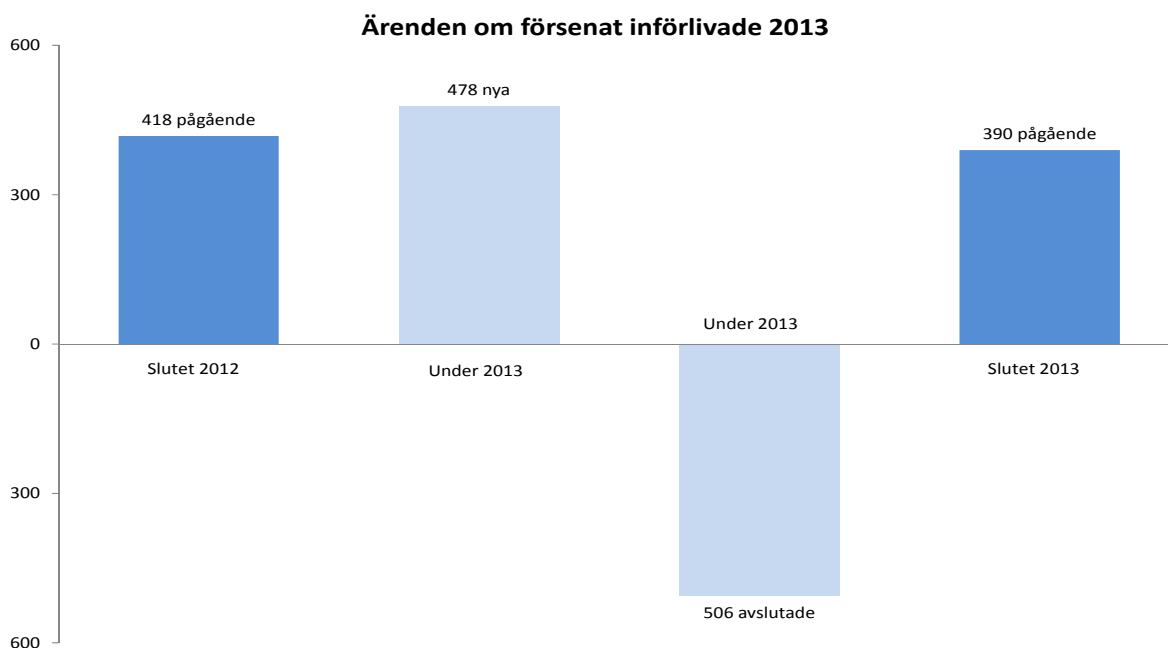

Bekämpning av försenat införlivande är något som kommissionen länge prioriterat: ”Prioritering bör komma i fråga för de överträdelser som innebär de största riskerna och de mest utbredda verkningarna för medborgare och näringsliv ... Det rör sig om underlåtenhet att anmäla nationella åtgärder för införlivande av direktiv, eller andra former av underlåtenhet att anmäla”³.

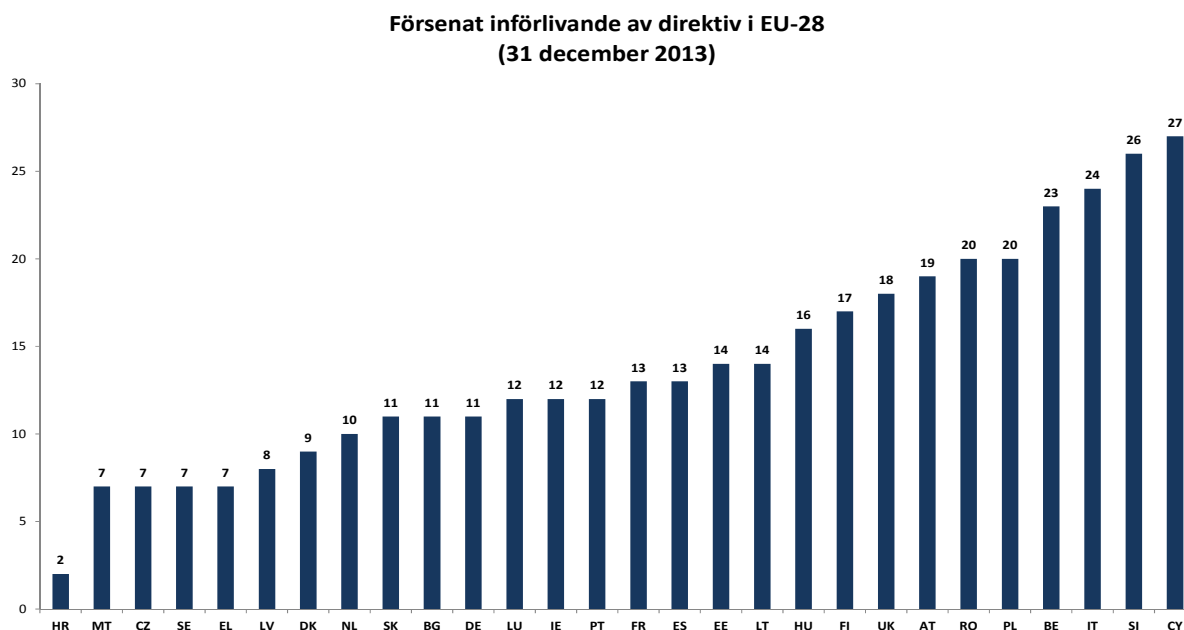
Fler direktiv skulle införlivas 2013 än föregående år (74 jämfört med 56 under 2012), men färre än 2011 (131). Antalet nya ärenden om försenat införlivande var dock bara något högre 2013 än 2012 (478 nya ärenden inleddes 2013, jämfört med 447 ärenden 2012, medan det pågick 1 185 ärenden 2011 och 855 ärenden 2010). Av dessa ärenden var 390 pågående i slutet av 2013, vilket utgör en minskning på 6,7 % jämfört med 418 ärenden i slutet av 2012. Kommissionen avslutade fler ärenden 2012 och 2013 än den inledde, så antalet pågående ärenden av det här slaget var i slutet av 2013 färre än på fem år.

³ Kommissionens meddelande *En Europeisk union som bygger på resultat – tillämpningen av gemenskapsrätten*, KOM(2007)502 slutlig, s. 9.

I följande diagram visas en översikt⁴ över ärenden om försenat införlivande som kommissionen inledde 2013:

I nedanstående tabell redovisas förseningsärenden efter medlemsstat⁵:

⁴ Från summan av pågående förseningsärenden 2012 och nya ärenden 2013 ($418 + 478 = 896$) subtraheras antalet avslutade ärenden ($896 - 506 = 390$).

⁵ Tabellen visar antalet ärenden för försenat införlivande den 31 december 2013, oavsett vilket år ärendet inleddes. Däremot visas i avsnittet "Transposition of directives" i avsnittet om medlemsstaterna i del I i arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar hur många *nya* ärenden som inleddes mot medlemsstaterna *under 2013*.

De fyra politikområden där flest nya ärenden om försenat införlivande inleddes 2013 var miljö (168 ärenden), hälsa och konsument (58), inre marknad och tjänster (47) samt transporter (36).

Ärenden om försenat införlivande inleddes mot 20 medlemsstater på grund av för sent införlivande av direktivet om industriutsläpp⁶ och direktivet om nya regler mot förfälskade läkemedel⁷. Dessutom var 19 medlemsstater involverade i förseningsärenden enligt direktivet om anpassning av ett antal regler om etableringsfrihet och friheten att tillhandahålla tjänster på grund av Kroatiens EU-inträde⁸. Vidare inleddes 17 ärenden enligt direktivet om minimilager av råolja och petroleumprodukter⁹. Det var 16 medlemsstater som hade underlåtit att införliva eller i tid anmäla införlivandet av direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder¹⁰ och direktivet om rätt till tolkning och översättning vid straffrättsliga förfaranden¹¹. Slutligen tog 15 medlemsstater emot en formell underrättelse för försenat införlivande av direktivet om begränsning av användning av vissa farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning¹².

1.2. TALAN I DOMSTOLEN ENLIGT ARTIKLARNAS 258 OCH 260.3 I EUF-FÖRDRAGET

Enligt artikel 260.3 i EUF-fördraget kan kommissionen, om den för ett ärende om försenat införlivande vidare till domstolen enligt artikel 258 i EUF-fördraget, yrka på ekonomiska påföljder innan domstolen avgjort ärendet. Syftet med denna nyhet i Lissabonfördraget är att ge medlemsstaterna större incitament att införliva direktiven inom den tidsfrist som lagstiftaren fastställt. Kommissionen fastställer de föreslagna beloppen enligt sitt meddelande¹³ om tillämpningen av artikel 260.3 i EUF-fördraget.

Under 2013 hänsköt kommissionen ett antal förseningsärenden till domstolen och yrkade på dagliga påföljder enligt artikel 260.3. Det var 9 medlemsstater som var involverade i 14 sådana beslut under 2013: Belgien, Bulgarien, Estland, Rumänien och Förenade kungariket (två ärenden var) samt Cypern, Österrike, Polen och Portugal (ett var). Det dagliga vite som kommissionen

⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv [2010/75/EU](#) av den 24 november 2010 om industriutsläpp (samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar).

⁷ Europaparlamentets och rådets direktiv [2011/62/EU](#) av den 8 juni 2011 om ändring av direktiv 2001/83/EG om upprättande av gemenskapsregler för humanläkemedel vad gäller att förhindra att förfälskade läkemedel kommer in i den lagliga försörjningskedjan.

⁸ Rådets direktiv [2013/25/EU](#) av den 13 maj 2013 om anpassning av vissa direktiv när det gäller etableringsrätten och friheten att tillhandahålla tjänster med anledning av Republiken Kroatiens anslutning.

⁹ Rådets direktiv [2009/119/EG](#) av den 14 september 2009 om skyldighet för medlemsstaterna att inneha minimilager av råolja och/eller petroleumprodukter.

¹⁰ Europaparlamentets och rådets direktiv [2011/61/EU](#) av den 8 juni 2011 om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010.

¹¹ Europaparlamentets och rådets direktiv [2010/64/EU](#) av den 20 oktober 2010 om rätt till tolkning och översättning vid straffrättsliga förfaranden.

¹² Europaparlamentets och rådets direktiv [2011/65/EU](#) om begränsning av användning av vissa farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning.

¹³ Kommissionens meddelande om tillämpningen av artikel 260.3 i EUF-fördraget, [EUT C 12](#), 15.1.2011.

yrkade på varierade mellan 4 224 euro och 148 177,92 euro. De flesta yrkandena på påföljder vid försenat införlivande av direktiv har gällt det energipolitiska området. Kommissionen har ännu inte yrkat att domstolen ska påföra ett standardbelopp¹⁴.

Medlemsstaterna ökade 2013 sina ansträngningar att bli färdiga med införlivandet innan domstolen avkunnade dom. Trots det kvarstod, tillsammans med andra ärenden enligt artiklarna 258 och 260.3 i EUF-fördraget som inletts de två föregående åren, sammanlagt 12 pågående ärenden om försenat införlivande som hade gått vidare till domstolen¹⁵ där kommissionen hade yrkat på dagliga viten: två ärenden mot vardera Estland, Rumänien och Slovenien samt ett ärende vardera mot Belgien, Tyskland, Cypern, Österrike, Polen och Portugal¹⁶.

2. FÖRE DET FORMELLA ÖVERTRÄDELSEFÖRFARANDET

Problem med införlivande eller tillämpning av EU-rätten granskas av kommissionen på eget initiativ eller när kommissionen görs uppmärksam på tillkortakommanden. Klagomål från enskilda, företag och organisationer ger ett viktigt bidrag till att övervaka efterlevnaden av EU-rätten genom att medlemsstaternas brister uppmärksammas. När problemen väl har uppmärksamats följs de upp i en strukturerad dialog mellan kommissionen och den aktuella medlemsstaten genom EU Pilot, så att de kan lösas.

2.1. UPPSPÅRNING AV PROBLEM

2.1.1. KLAGOMÅL OCH FRAMSTÄLLNINGAR

Enskilda, företag, ideella organisationer och andra sammanslutningar lämnar ofta klagomål till kommissionen. Kommissionen har fastställt regler för handläggning av klagomål i ett meddelande från 2002, uppdaterat 2012¹⁷.

Även under 2013 var enskilda, företag och organisationer mycket aktiva med att rapportera möjliga överträdelser av EU-rätten. Kommissionen tog emot fler nya klagomål (3 505) än under något av de tre föregående åren (3 141 klagomål inkom 2012, 3 115 under 2011 och 3 349 under 2010). Således ökade det totala antalet pågående klagomål med omkring 19 % under 2013. I nedanstående diagram visas en översikt¹⁸ över klagomål:

¹⁴ Kommissionens meddelande om tillämpningen av artikel 260.3 i EUF-fördraget, [EUT C 12](#), 15.1.2011, punkt 21.

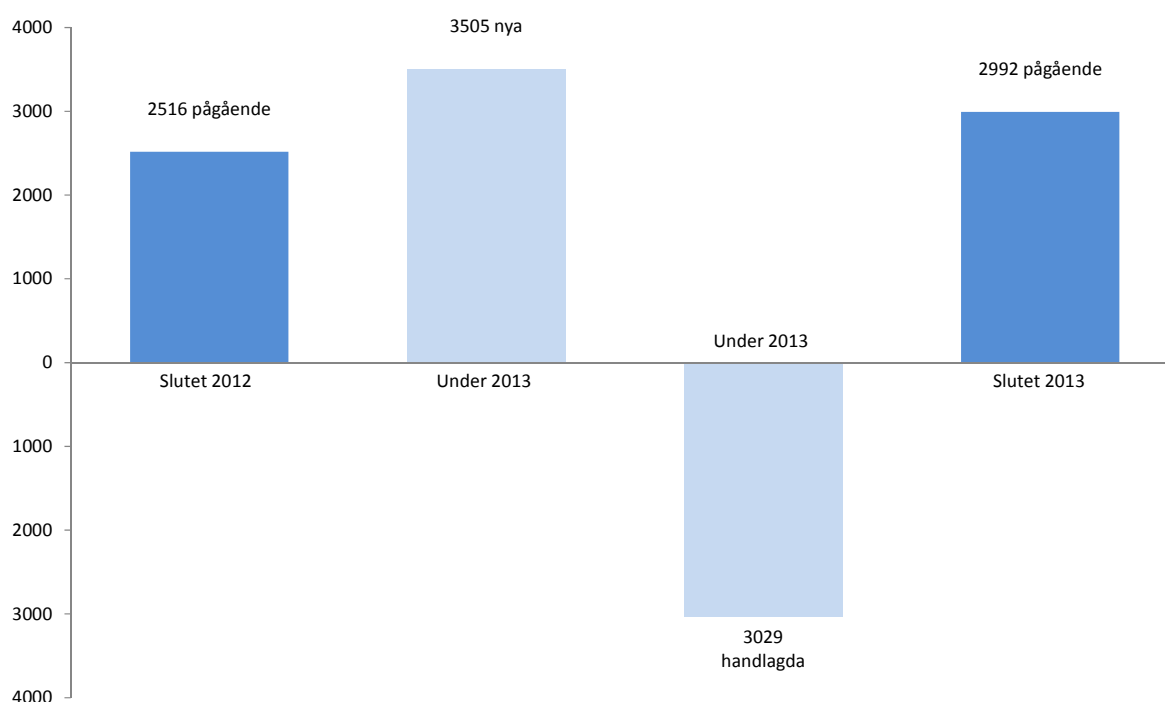
¹⁵ Några av dessa 12 ärenden har redan anhängiggjorts vid domstolen. I de andra ärendena håller akterna på att färdigställas inför anhängiggörandet vid domstolen.

¹⁶ Se arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar för närmare upplysningar om de direktiv som medlemsstaterna inte hade införlivat och de viten som kommissionen därför yrkat på.

¹⁷ Meddelande från kommissionen till rådet och Europaparlamentet: *Uppdatering av klagandens ställning i ärenden om unionsrättens tillämpning*, [COM\(2012\)154 final](#)

¹⁸ Från summan av pågående klagomål från 2012 och nya klagomål från 2013 (2516+3505=6021) subtraheras antalet handlagda klagomål (6021-3029=2992).

Inlämnade och handlagda klagomål (2013)

Nya klagomål: De tre medlemsstater som fick flest klagomål mot sig var

- Italien med 472 klagomål, främst rörande sysselsättning (120 klagomål), inre marknad och tjänster (81) samt miljö (64),
- Spanien med 439 klagomål, främst rörande sysselsättning (100 klagomål), rättsliga frågor samt miljö (65 klagomål var), och
- Tyskland med 297 klagomål främst rörande rättsliga frågor (64 klagomål), inre marknad och tjänster (57) samt miljö (53).

Av de nya klagomålen rörde 72 % följande fem politikområden: rättsliga frågor (590), miljö (520), inre marknad och tjänster (494), sysselsättning (470) samt skatter och tullar (452).

Handlagda klagomål – Efter en inledande bedömning av över 3 000 klagomål 2013, inledde kommissionen bilaterala diskussioner med medlemsstaterna om 487 klagomål för att utröna om EU-rätten hade överträtts¹⁹. Klagomål som ledde till bilaterala diskussioner rörde oftast miljö, skatter och tullar samt inre marknad och tjänster (82, 78 respektive 70 nya ärenden i EU Pilot) och rörde främst följande medlemsstater:

- Italien: 57 nya ärenden i EU Pilot, främst på grund av klagomål om inre marknad och tjänster (14 nya ärenden), miljö (11) samt skatter och tullar (6).

¹⁹ De övriga inlagorna har inte handlagts ytterligare, eftersom EU-rätten inte hade överträtts, kommissionen saknade behörighet eller inlagan inte kunde betraktas som ett klagomål. Det bör framhållas att i brådskande undantagsfall kan kommissionen rikta ett motiverat yttrande (artikel 258 i EUF-fördraget) till en medlemsstat utan föregående bilaterala diskussioner.

- Frankrike: 50 nya ärenden i EU Pilot, främst om skatter och tullar (13), sysselsättning (7) samt näringsliv (7).
- Spanien: 42 nya ärenden i EU Pilot, främst om sysselsättning (9), näringsliv (8) samt miljö (8).

Genom framställningar och frågor uppmärksammade Europaparlamentet kommissionen på brister i medlemsstaternas införlivande och tillämpning av EU-rätten på följande områden:

- *Miljö:*
 - Ett formellt överträdelseförfarande har inletts mot Italien för påstådd underlåtenhet att följa EU:s regler om industriutsläpp och iaktta principen om att den som förorenar ska betala vid stålverket ILVA i Taranto²⁰ samt för eventuellt inkorrekt införlivande av vissa regler i direktivet om miljökonsekvensbedömningar²¹.
 - Ett ärende har inletts i EU Pilot rörande eventuella andra överträdelser av reglerna om avfallshantering, vattenförvaltning och miljöskydd i sex andra medlemsstater.
- *Inrikes frågor:* Väntetiderna vid Spaniens gräns mot Gibraltar²², som nämnts av Europaparlamentet och i talrika klagomål från enskilda, följdes upp genom att kommissionen gjorde ett besök på plats och sedan utfärdade rekommendationer till de spanska och brittiska myndigheterna²³.
- *Rättsliga frågor:* Kommissionen inledde en undersökning om religiös diskriminering. Kommissionen följde också upp ett tidigare överträdelseärende mot Belgien med en ytterligare formell underrättelse, på grund av felaktig tillämpning av förordningen om den europeiska exekutionstiteln²⁴.
- *Transporter:* Kommissionen skickade en formell underrättelse till Österrike rörande en möjlig överträdelse av likabehandlingsprincipen vid fastställande av vägavgiften i Felbertauernpasset.
- *Hälsa:* Kommissionen inledde sex ärenden om påstådda överträdelser av EU:s regler om livsmedelssäkerhet, kosmetika och djurskydd.
- *Skatter:* Europaparlamentets initiativ föranledde kommissionen att ta upp skatteregler för rörliga arbetstagare.

²⁰ Pressmeddelande [IP/13/866](#).

²¹ Direktiv [2011/92/EU](#) om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt.

²² EUT [C 246, 27.8.2013, s. 7](#).

²³ EUT [C 357, 6.12.2013, s. 4](#).

²⁴ Förordning (EG) nr [804/2004](#) införande av en europeisk exekutionstitel för obestridda fordringar.

- *Jordbruk och landsbygdsutveckling*: Efter en fråga från Europaparlamentet inledde kommissionen en utredning om överträdelser av reglerna om ekologiskt jordbruk.

2.1.2. ÄRENDEN PÅ EGET INITIATIV

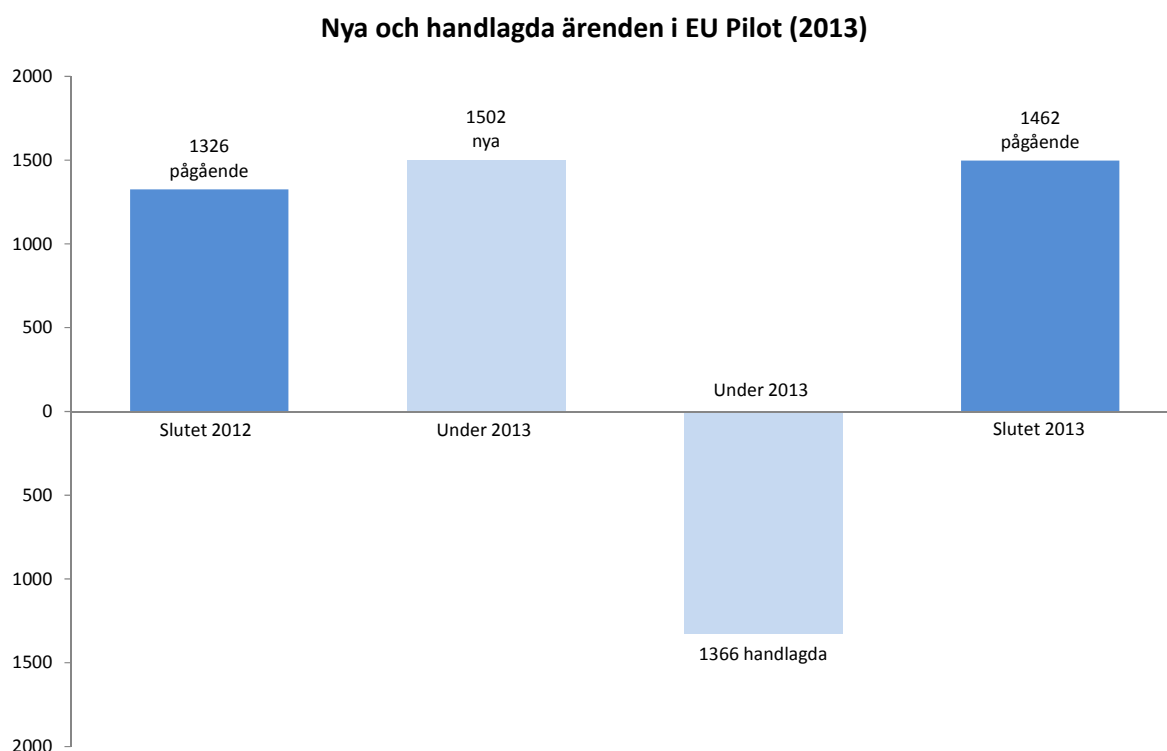
Kommissionen granskar inte bara tillämpningen av EU-rätten efter klagomål utan också på eget initiativ. Under 2013 inleddes 1023 ärenden (under 2012 inleddes 791 ärenden).

Transporter, miljö och rättsliga frågor var de tre områden där flest möjliga överträdelser märktes (256, 199 respektive 144 nya ärenden i EU Pilot). De medlemsstater som främst berördes var Italien, Grekland och Spanien (67, 61 respektive 58 nya ärenden i EU Pilot).

2.2. PROBLEMLÖSNING

Kommissionens överträdelsestrategi går ut på att främja en korrekt tillämpning av EU-rätten så tidigt som möjligt. EU Pilot är ett initiativ av kommissionen som ska lösa problem med EU-rättens tillämpning i enlighet med EU-rätten och som ska svara på frågor. EU Pilot består av en databas och ett kommunikationsverktyg, och gör det möjligt att lösa problems snabbt, i princip inom 20 veckor. Dialogen i EU Pilot underlättar efterlevnaden EU-rätten genom att problem kan lösas snabbt, vilket både enskilda och företag tjänar på.

Antalet nya ärenden i EU Pilot har ökat successivt de senaste tre åren (1 201 nya ärenden 2011 och 1 405 nya ärenden 2012). Trots att kommissionen avslutade 16 % fler ärenden i EU Pilot under 2013 (1 366 ärenden, jämfört med 1 175 ärenden), är antalet pågående ärenden 10 % högre än föregående år. I nedanstående diagram ges en översikt över EU Pilot 2013²⁵:

²⁵ Från summan av pågående ärenden 2012 och nya ärenden 2013 i EU Pilot ($1326 + 1502 = 2828$) subtraheras antalet handlagda ärenden ($2828 - 1366 = 1462$).

1 502 nya ärenden under 2013 – Antalet omfattar 479 ärenden efter klagomål och 1 023 ärenden som kommissionen inlett på eget initiativ.

1 366 avslutade ärenden under 2013 – Av de 1 330 handlagda ärendena i EU Pilot under 2013 avslutade kommissionen 934 ärenden sedan medlemsstaten lämnat ett tillfredsställande svar. Detta är en avslutningsfrekvens på 70,22 % för medlemsstaterna, en viss förbättring från 2012 (68,34 %)²⁶.

Under 2013 följdes 396 ärenden i EU Pilot med ett formellt överträdelseförfarande (jämfört med 334 ärenden 2012), varav 79 ärenden inom transporter, 71 ärenden inom miljö och 50 ärenden inom skatter och tullar. Spanien, Italien och Frankrike hade flest ärenden i EU Pilot som följts av överträdelseförfaranden (34, 33 respektive 32 ärenden).

1 462 pågående ärenden i EU Pilot – I slutet av 2013 rörde de flesta pågående ärendena i EU Pilot Italien (147), Frankrike (112) och Spanien (107). I fråga om områden låg fortfarande miljö på topp med 396 pågående ärenden, följt av rättsliga frågor (210) och transporter (200).

3. ÖVERTRÄDELSEFÖRFARANDET

Om en medlemsstat inte reder ut en påstådd överträdelse av EU-rätten och om kommissionen anser att EU-rätten överträtts, kan kommissionen inleda ett överträdelseförfarande i enlighet med artikel 258 i EUF-fördraget²⁷ och om så krävs gå vidare med ärendet till domstolen. Under 2013 inledde kommissionen 761 nya överträdelseärenden. Italien tog emot flest formella underrättelser (58), följt av Frankrike (44) och Spanien (41). I fråga om områden rörde de flesta nya ärendena miljö (223 formella underrättelser), transporter (94) och hälsa (69). Dessutom skickade kommissionen samma år 217 motiverade yttranden till medlemsstaterna. Italien, Rumänien och Belgien tog emot flest yttranden (20, 15 respektive 14 yttranden). Miljö, energi samt skatter och tullar var de områden där kommissionen riktade flest motiverade yttranden till medlemsstaterna (52, 38 respektive 29).

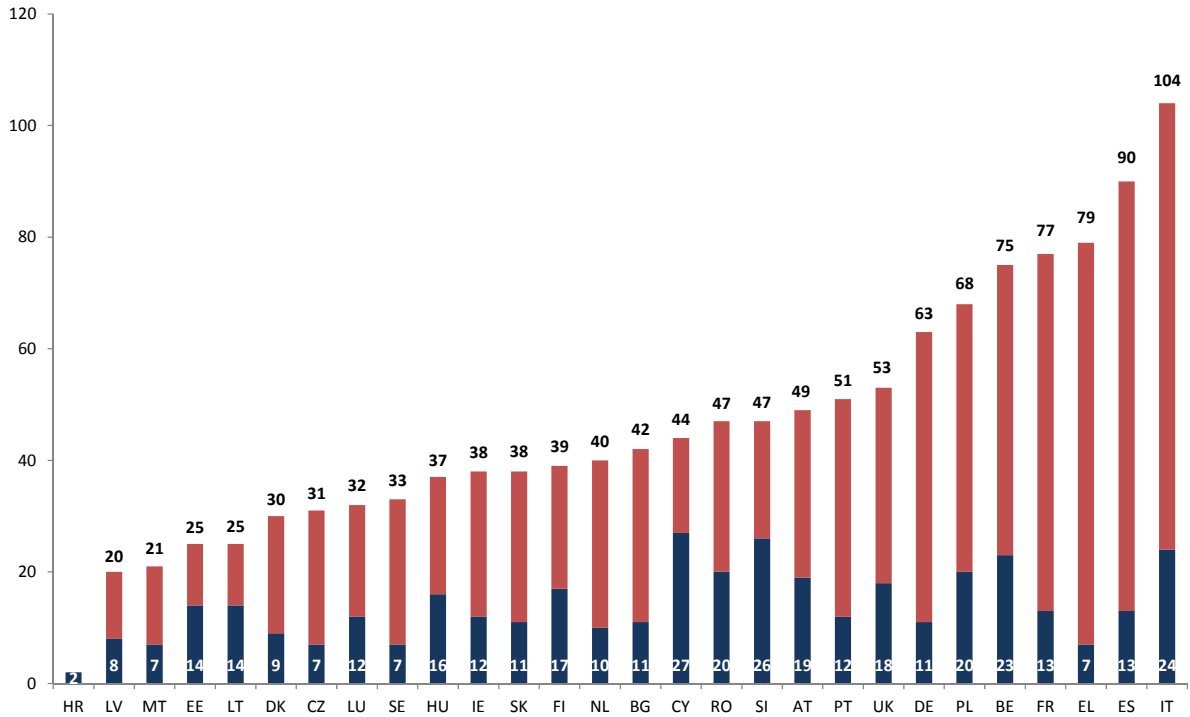
I slutet av föregående år var 1 300 överträdelseärenden pågående²⁸. Antalet pågående överträdelseärenden har fortsatt att minska, från nästan 2 100 ärenden 2010 till 1 775 ärenden 2011 och 1 343 ärenden 2012. I nedanstående diagram visas det totala antalet pågående överträdelseärenden uppdelat efter försenat införlivande och felaktigt införlivande/felaktig tillämpning samt efter medlemsstat och politikområde:

²⁶ Kommissionens meddelande *Trettionde årsrapporten om kontrollen av EU-rättens tillämpning (2012)*, [COM\(2013\) 726 final](#), s. 7.

²⁷ Eller enligt andra bestämmelser i EUF-fördraget, se fotnot 2.

²⁸ Antalet omfattar alla ärenden där medlemsstaten tagit emot minst en formell underrättelse från kommissionen i enlighet med artikel 258 i EUF-fördraget.

Antal överträdelser i EU-28 (31 december 2013)

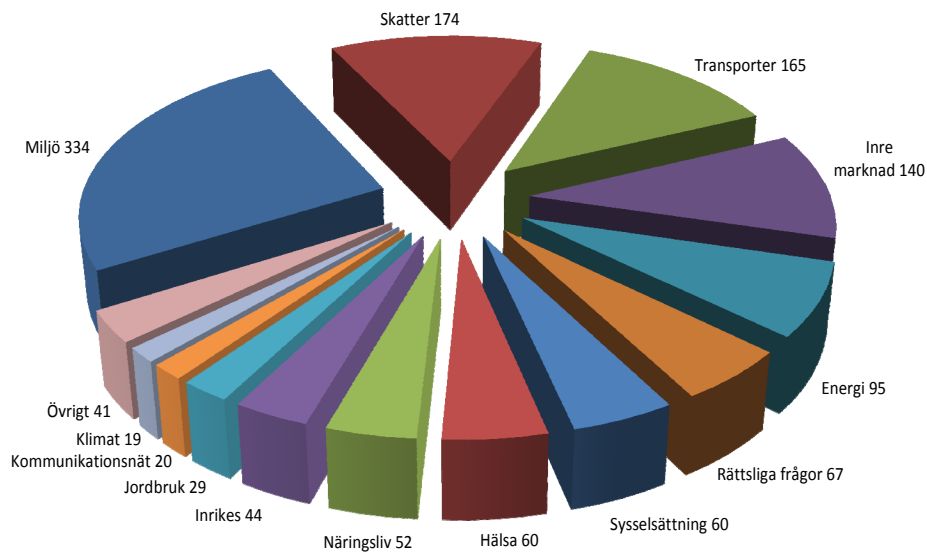

Blå del av stapeln: försenat införlivande

Röd del av stapeln: ärende om felaktigt införlivande/felaktig tillämpning av EU-rätten

Svarta siffror: totalt antal pågående överträdelseärenden mot medlemsstaten

Ärenden efter politikområde 2013

Dialogen mellan medlemsstaterna och kommissionen fortsätter under det formella förfarandet för att EU-lagstiftningen ska kunna efterlevas så snart som möjligt. Statistiken bekräftar att medlemsstaterna gör seriösa ansträngningar att lösa överträdelseärendena innan domstolen meddelar dom²⁹. Under 2013

- avslutade kommissionen 484 ärenden efter att ha skickat en formell underrättelse,
- löstes 200 ärenden sedan motiverade yttranden hade skickats till medlemsstaten,
- avslutades 47 ärenden (eller återkallades från domstolen) sedan kommissionen beslutat att hänskjuta ärendet till domstolen.

Sammanlagt avslutades 731 överträdelseärenden innan domstolen meddelade en dom i enlighet med artikel 258 i EUF-fördraget sedan den aktuella medlemsstaten visat att man följde EU-rätten. Domstolen meddelade 52 domar enligt artikel 258 i EUF-fördraget under 2013, varav 31 domar (59,6 %) i kommissionens favör. Domstolen avkunnade flest domar rörande Frankrike (8, vara 2 i medlemsstatens favör), Polen (6/2), Spanien (5/0), Italien, Irland och Nederländerna (4/1, 4/1 respektive 4/2). Skatter (24), transporter (11) samt miljö (7) var de politiska områden där domstolen var flitigast med att döma under 2013.

Medlemsstaterna ser ofta till att följa domstolens dom inom föreskriven tid. Vid utgången av 2013 ansåg dock kommissionen att 113 domar i enlighet med artikel 258 i EUF-fördraget inte hade efterlevts helt av de berörda medlemsstaterna. Ärendena rörde främst Spanien (14), Grekland (13) och Italien (12) och avsåg bl.a. miljö (40), transport (18) samt skatter (17).

Av dessa 113 ärenden hade 9 redan hänskjutits till domstolen en andra gång enligt artikel 260.2 i EUF-fördraget. I princip kan domstolen i en dom enligt artikel 260.2 påföra ett standardbelopp eller ett vite (dagligt eller enligt någon annan period) på den felande medlemsstaten, som omedelbart måste betala standardbeloppet och det periodiska vitet tills den helt efterlever domstolens första och andra dom. Under 2013 meddelades fem domar i enlighet med artikel 260.2. Domstolen utdömde ekonomiska påföljder mot Belgien³⁰, Tjeckien³¹, Luxemburg³² och Sverige³³, men avslag kommissionens talan mot Tyskland³⁴.

²⁹ Uppgifterna har beräknats för alla överträdelseärenden oavsett typ (dvs. klagomål, kommissionens eget initiativ eller medlemsstaternas försenade införlivande av direktiv).

³⁰ Kommissionen mot Belgien, [C-533/11](#) (standardbelopp: 10 000 000 euro, vite: 859 404 euro för varje sexmånadersperiod man inte följer domen enligt artikel 258 i EUF-fördraget).

³¹ Kommissionen mot Tjeckien, [C-241/11](#) (standardbelopp: 250 000 euro, inget vite).

³² Kommissionen mot Luxemburg, [C-576/11](#) (standardbelopp: 2 000 000 euro, vite: 2 800 euro för varje dag man inte följer domen enligt artikel 258 i EUF-fördraget).

³³ Kommissionen mot Sverige, [C-270/11](#) (standardbelopp: 3 000 000 euro, inget vite).

³⁴ Kommissionen mot Tyskland, [C-95/12](#) (inga påföljder).

4. STRATEGISK UTVECKLING

Att EU-rätten införlivas och tillämpas korrekt och i tid är en del av kommissionens övergripande agenda för smart lagstiftning.

4.1. EU-LAGSTIFTNINGENS ÄNDAMÅSLENLIGHET

Som uppföljning av meddelandet från 2012 om lagstiftningens ändamålsenlighet³⁵ fortsatte kommissionen med programmet om lagstiftningens ändamålsenlighet och resultat (Refit-programmet) under 2013. Refit går ut på att kartlägga och granska lagstiftningen för att se om den är ändamålsenlig, så att onödigt krångel kan avskaffas utan att nyttan med EU-lagstiftningen äventyras. I Refit kartlägger kommissionen områden där lagstiftningen kan förenklas och regelbördan kan minskas, där den inte tänker göra något, där den tänker dra tillbaka eller upphäva förslag och där den tänker granska läget för att se vilka bördor som kan minskas. De första resultaten lades fram i ett arbetsdokument³⁶, och sedan kom ett meddelande³⁷ där kommissionen redogjorde för lagändringar, upphävd lagstiftning, tillbakadragna förslag och utvärderingar. I meddelandet bekräftar kommissionen även att återkommande problem med lagstiftningens tillämpning bör följas upp inom Refit.

4.2. PLANER FÖR GENOMFÖRANDE

För att hjälpa de behöriga nationella myndigheterna att se till att EU-reglerna införlivas och tillämpas korrekt har kommissionen allt oftare samarbetat med medlemsstaterna om planer för genomförande. I de här planerna anges de allvarligaste riskerna för ett korrekt genomförande i god tid av ny eller ändrad EU-lagstiftning, med åtgärder som de nationella myndigheterna kan vidta för att minska riskerna.

Planer för genomförande har åtföljt kommissionens förslag om bland annat följande:

- Minskning av medlemsstaternas utsläpp av vissa luftföroreningar³⁸.
- Ändring av direktivet³⁹ om upprättande av ett gemenskapsramverk för kärnsäkerhet vid kärntekniska anläggningar⁴⁰.
- Betalningstjänster på den inre marknaden⁴¹.

³⁵ Kommissionens meddelande *EU-lagstiftningens ändamålsenlighet* ([COM\(2012\) 746 final](#)). Meddelandet har följts upp av ett nytt meddelande om resultaten av Refit och nästa steg ([COM\(2013\) 685 final](#)).

³⁶ Arbetsdokumentet *REFIT: mapping the acquis, initial results*, [SWD\(2013\) 401 final](#).

³⁷ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: *Programmet om lagstiftningens ändamålsenlighet och resultat (Refit-programmet): resultat och nästa steg*, [COM\(2013\) 685 final](#).

³⁸ [COM\(2013\) 920](#).

³⁹ Direktiv [2009/71/Euratom](#) om upprättande av ett gemenskapsramverk för kärnsäkerhet vid kärntekniska anläggningar.

⁴⁰ [COM\(2013\) 343](#).

⁴¹ [COM\(2013\) 547](#).

- Förstärkning av oskuldspresumtionen och av rätten att närvara vid rättegång i straffrättsliga förfaranden⁴².
- Rättssäkerhetsgarantier för barn som är misstänkta eller tilltalade i straffrättsliga förfaranden⁴³.
- Provisorisk rättshjälp för frihetsberövade misstänkta eller tilltalade och om rättshjälp inom ramen för förfaranden i samband med en europeisk arresteringsorder⁴⁴.
- Paketresor och assisterade researrangemang⁴⁵.
- Vissa regler som styr skadeståndstalan enligt nationell lagstiftning för överträdelser av konkurrensrättsliga bestämmelser⁴⁶.

4.3. FÖRKLARINGAR

Visserligen är medlemsstaterna ansvariga för att införliva direktiv korrekt och i tid, men det är kommissionens uppgift att i egenskap av fördragets väktare kontrollera att det faktiskt också görs. Därför måste medlemsstaternas uppgifter till kommissionen vara tydliga och exakta. Medlemsstaterna och EU-institutionerna enades 2011 om ett nytt upplägg där medlemsstaterna lämnar kompletterande uppgifter om hur de införlivat direktiven i nationell rätt. Man enades om att sådana kompletterande uppgifter (förklaringar) ska lämnas i motiverade fall tillsammans med införlivandeåtgärderna.

I november 2013 lade kommissionen fram en rapport om hur det nya upplägget tillämpats⁴⁷, där det angavs att sedan den 1 november 2011 har 29 förklaringar begärts in i samband med nya förslag. Ytterligare 19 förklaringar begärdes för förslag som var under pågående behandling av rådet och parlamentet den 1 november 2011.

Det nya upplägget kunde inte bedömas under 2013, eftersom det första direktivet antogs i december 2011 och inte skulle ha införlivats av medlemsstaterna förrän i slutet av 2013⁴⁸. En mer utförlig bedömning får därför anstå till dess att kommissionen tagit emot förklaringar om ett mer representativt antal direktiv. Kommissionen kommer att hålla Europaparlamentet och rådet underrättade om utvecklingen i kommande årsrapporter.

⁴² [COM\(2013\) 821](#) och [SWD\(2013\) 500](#).

⁴³ [COM\(2013\) 822](#) och [SWD\(2013\) 492](#).

⁴⁴ [COM\(2013\) 824](#) och [SWD\(2013\) 499](#).

⁴⁵ [COM\(2013\) 512](#) och [SWD\(2013\) 266](#).

⁴⁶ [COM\(2013\) 404](#).

⁴⁷ [COM\(2013\) 788 final](#).

⁴⁸ Direktiv [2011/98/EU](#).

4.4. INSYN OCH TILLGÅNG TILL HANDLINGAR I ÖVERTRÄDELSEÄRENDEN

Domstolen har avgjort ett mål som handlade om en begäran från en organisation om tillgång till kommissionens handlingar i en utredning av en medlemsstats möjliga överträdelse av EU-rätten⁴⁹.

Domstolen bekräftade att när det gäller allmänhetens tillgång till handlingar kan kommissionen betrakta hela innehållet i en administrativ akt som tillhörande en enda kategori dokument under utredningsskedet av överträdelseförfarandet (inbegripet inom EU Pilot). Kommissionen har rätt att generellt förutsätta att utlämnande av handlingar i detta skede skulle strida mot utredningens syfte, nämligen att ge medlemsstaten möjlighet att fullgöra sina skyldigheter och utöva sin rätt till försvar. Kommissionen åsidosatte alltså inte förordningen om tillgång till EU-institutionernas handlingar⁵⁰ när den vägrade att bevilja tillgång till samtliga handlingar under utredningsskedet.

Domstolen bekräftade även sin tidigare rättspraxis⁵¹ om kommissionens rätt att agera skönsmässigt under överträdelseförfaranden enligt artikel 258 i EUF-fördraget. Närmare bestämt har klaganden i förfarandet inte någon rätt att kräva att kommissionen tar ställning på ett visst sätt eller vidtar en viss åtgärd mot medlemsstaten. Det är också kommissionens sak att bedöma om det är lämpligt att agera mot medlemsstaten, kartlägga vilka EU-regler som överträtts och fastställa tidpunkter för de olika stegen i förfarandet.

5. SLUTSATSER

Det stora och ökande antalet klagomål antyder att allmänheten blir alltmer medveten om nyttan av fullständig, korrekt tillämpning av EU-rätten. Samtidigt innebär det att genomförandet av EU-rätten kräver ökade ansträngningar från medlemsstaternas sida och löpande övervakning från kommissionens.

Att direktiv införlivas i tid är alltså högt prioriterat i kommissionens EU-rättsliga strategi, och tidsfristerna för införlivande kommer att genomdrivas kraftfullt. Även om införlivande av direktiv inom tidsfristen fortsätter att vara ett problem i många länder, har Danmark, Lettland och Malta haft ett mycket litet antal ärenden om försenat införlivande de senaste tre åren. Grekland och Tjeckien har gjort goda framsteg med att minska antalet ärenden om försenat införlivande under samma period.

Minskningen överlag av formella överträdelseärenden under de senaste fem åren (från nästan 2 900 till 1 300 ärenden) visar att en del av problemen har lösts med hjälp av EU Pilot. Den strukturerade dialogen inom EU Pilot har visat sig ha god verkan för att lösa möjliga överträdelser i ett tidigt skede, något som både allmänhet och företag tjänar på. Läget varierar

⁴⁹ Förenade målen [C-514/11 P](#) och [C-605/11 P](#).

⁵⁰ Förordning (EG) nr [1049/2001](#) om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar.

⁵¹ Star Fruit mot kommissionen, [C-247/87](#) (punkt 11), Sonito m.fl. mot kommissionen, [C-87/89](#) (punkt 6), samt P Ruipérez Aguirre och ATC Petition mot kommissionen, C-111/11 ([beslut](#) av den 14 juli 2011, punkterna 11 och 12).

dock mellan medlemsstaterna. Portugal och Tjeckien har lyckats halvera antalet överträdelseärenden under perioden, och Nederländerna och Luxemburg har också förbättrat sig betydligt. För Slovenien, Cypern och Rumänien har antalet ärenden ökat de senaste fem åren, även om deras totala antal ärenden är genomsnittligt.

Kommissionen kommer att fortsätta att aktivt övervaka EU-rättens tillämpning. Det innebär föregripande hjälp till medlemsstaterna och om så krävs inledande av formella överträdelseförfaranden för att se till att de EU-rättsliga skyldigheterna fullgörs överallt i unionen.